

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

Molnár Tünde

Pénzügy és számvitel

Pénzügyi szakirány

A banki hitelezési folyamat egyes lépései

2020

NYILATKOZAT

Alulírott, **Molnár Tünde**, büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerzés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 2020. május 13.

Molnár Tünde s.k.

hallgató aláírása

Molnár Tünde
Pénzügy és számvitel
Pénzügyintézet szakirány
Beszámoló a szakmai gyakorlatról

2020

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	5
2. SZAKMAI GYAKORLAT SORÁN ELVÉGZENDŐ FELADATOK	6
1. FELADAT: AZ INTÉZMÉNY RÖVID, ÁTFOGÓ ISMERTETÉSE	6
2. FELADAT: AZ INTÉZMÉNY FŐ PROFILJÁBA TARTOZÓ TEVÉKENYSÉGEK ISMERTETÉSE	8
3. FELADAT: SZÁMLANYITÁS FOLYAMATA ÉS SZÁMLANYITÁSHOZ SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK.....	10
3. ÖSSZEFOGLALÁS	12
2. IRODALOMJEGYZÉK	13
3. ÁBRAJEGYZÉK	13

1. Bevezetés

Beszámolómat a szakmai gyakorlatomról azzal szeretném kezdeni, hogy milyen szempontok alapján választottam ki azt a céget, ahol jelenleg is naponta új dolgokat tanulhatok és tapasztalhatok.

A felsőoktatási szakképzésen a negyedik félévben kerül sor a szakmai gyakorlat teljesítésére, ám én ennél korábban, a második félévem teljesítése után kerültem a BDO Magyarország Könyvelő és Bérszámfejtő Kft munkatársai közé. Tanulmányaim kezdetétől foglalkoztatott a gondolat, milyen is lehet a gyakorlatban alkalmazni azt a tudást, amit az egyetemi évek alatt elsajátítottunk, így nem is tétlenkedtem. Hirdetések, állásbörzék, cégek előadásai követték egymást, tesztírásból és állásinterjúból sem volt hiány a következő hónapokban, igyekeztem ezen a téren is tapasztalatot gyűjteni. Ezalatt a két félév alatt, inkább a számvitel kezdett foglalkoztatni, így olyan vállalatok után érdeklődtem leginkább, ahol elsősorban a teljes körű számviteli szolgáltatásban tudok gyakorlati tapasztalatot szerezni. Több pozitív visszajelzést is kaptam, ám csak olyan vállalkozások jöhettek szóba, akik elsősorban teljes körű könyveléssel foglalkoznak, de a legfontosabb szempont az volt, hogy elég rugalmasak legyenek ahhoz, hogy zökkenőmentesen tudjam folytatni tanulmányaimat a munkavégzés mellett. Ezeket a szempontokat figyelembe véve esett a választásom a BDO Magyarország Könyvelő és Bérszámfejtő Kft-re.

A harmadik félév végéhez közeledve már lassan egy fél éve erősítettem a BDO csapatát. Itt volt az ideje eldöntenünk, hol szeretnénk tölteni a szakmai gyakorlatunkat. Mivel ezt a döntést én magam hozhattam meg, így számomra egyértelmű volt, hogy folytatni szeretném munkálataimat a BDO Magyarország aktív munkatársaként.

1. számú ábra: BDO logó

Forrás:

https://www.google.com/search?q=bdo+logo&rlz=1C1GCEB_enHU883HU883&sxsrf=ALeKk02DfbiCpCok9pNQwZwriFx7G2pHfg:1588499320376&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwia2N2NiZfpAhWhunEKHSePB30Q_AUoAXoECAsQAw&biw=1366&bih=625#imgrc=Ltiwi2kLLSvbcM, letöltés dátuma: 2020. március 19.

2. Szakmai gyakorlat során elvégzendő feladatok

1. Feladat: Az intézmény rövid, átfogó ismertetése

BDO a világban

A BDO világszerte az ötödik legnagyobb számviteli, adóügyi, tanácsadói és üzleti tanácsadó cégek nemzetközi hálózata, amivel épphogy lecsúszott a Big Four ranglétrájáról. A BDO globális szervezete 167 országban és területen képviselik magukat és több mint 1600 irodával büszkélkedhet.

A hálózatot 1963-ban alapították Binder Seidman International néven az angol, kanadai, német, holland és az amerikaiak közös irányításával. A BDO Global Coordination BV koordinálja, amelynek irodája Belgiumban található. Már a kezdetektől fogva elkötelezte magát a zökkenőmentes és integrált hálózati működés mellett, minden tagvállalat saját országában független jogi személy. A cég 1973-ban vette fel a Binder Dijker Otte & Co. nevet, amelyből később a rövidítés kialakult. Az összes BDO tagvállalat 2009-ben változtatta meg a nevét BDO-ra.

A BDO fejlődésének ütemét jól mutatja, hogy 1995-re a világon a hetedik, 1998-ra a hatodik, majd 2002-től az ötödik legnagyobb könyvvizsgáló hálózatává vált, amely előkelő pozíciót azóta is büszkén tartja és ma már a világ legnagyobb lefedettségű könyvvizsgáló és professzionális tanácsadó hálózata. Az vállalat teljes díjbevétele 2019. szeptember 30-án véget ért évben 9,6 milliárd USD volt, beleértve az exkluzív szövetségeik tagjait is. *(Forrás: <https://www.bdo.hu/en-gb/about/global-network>, letöltés dátuma: 2020. március 20.)*

BDO Magyarországon

Magyarország területén három iroda helyezkedik el: Budapesten, Debrecenben és Zalaegerszegen. A budapesti BDO iroda, ahol magam is dolgozom, 1989 óta sikeresen üzemel, fejlődik és bővül. A nemzetközi mintát követve magyar irodákban is rendelkezik azon könyvvizsgálati és tanácsadási szolgáltatások teljes palettájával, melyekre a dinamikusan növekvő hazai és külföldi kapcsolatokkal rendelkező vállalkozásoknak szüksége van.

A magyarországi BDO megjelenésének igénye abból eredt, hogy a rendszerváltozással párhuzamosan megjelenő külföldi vállalatokat, amelyeket külföldön a BDO auditált, hazánkban is egy, a BDO hálózathoz tartozó szervezet könyvvizsgálhassa. Az önállósodást követően 1996-ban a BDO Kontroll Kft. magyar tulajdonba került.

2006-ban a társaság új székházba költözött, valamint nevét BDO Kontroll-ról BDO Forte-ra változtatta, egyben új cégstruktúrát is létrehozva. A cégnév változásán túlmenően a társaság

elérkezettnek látta az időt tevékenysége szervezeti átalakítására is, melynek következtében a fő üzletágak (könyvvizsgálat, adó-, pénzügyi és üzletviteli tanácsadás, könyvelés és bérszámfejtés, HR & Recruitment) külön társaságokként, nagyobb önállósággal folytathatják tevékenységüket, ezáltal létrehozva a BDO Forte cégcsoportot.

2010-ben a „One name – one network” nemzetközi program keretében újabb névváltozás történt a cégcsoport életében. Egységesen a Forte elnevezést elhagyva BDO Magyarországra változott a cégcsoport neve. 2010-ben tovább bővült a magyarországi BDO szolgáltatási palettája, melynek keretében immáron hotel-, és szállodaipari tanácsadással is ügyfeleink rendelkezésére állunk.

2011 októberében ismét egy nagyobb változás következett be a cégcsoport életében, ugyanis új irodaházba költözött a X. kerületben, ezzel is tovább egységesítve a magyarországi szervezetet.

Jelenleg a BDO Magyarország a legnagyobb magyar tulajdonban lévő könyvvizsgáló és tanácsadó cég Magyarországon. *(Forrás: BDO Magyarország – 2020 Welcome füzet)*

Utóbbi években elnyert díjak

2018 Családbarát munkahely – Ezen a pályázaton immáron negyedik alkalommal került a díjazottak listájára a BDO Magyarország a közepes méretű vállalatok kategóriában. (Első alkalommal 2015-ben, majd 2016-ban és 2017-ben.) A munkavállalók családalapítási terveinek megvalósításának támogatása, valamint a gyermekvállalást követő visszatérés megkönnyítése a munka világába program kapcsán ítélte meg a zsűri.

2017 Zynternship Awards - A pályázat keretében a gazdálkodó szervezetek gyakornoki programjait értékelte egy szakmai zsűri és a felsőoktatásban tanuló hallgatók. Figyelembe vették kiválasztási folyamatot, a gyakornoki programban résztvevők elégedettségét, a hosszú távú fejlődési lehetőséget. A BDO ezüst fokozatú minősítést nyert.

2017 Felelős foglalkoztató – A felelős foglalkoztatók jó példáinak bemutatása a rendezvény célja. 2016-ban is BDO-nak szavazott bizalmat a zsűri a felelős foglalkoztató cím jutalmazásával.

2016 Legjobb Női Munkahely – A pályázat célja, hogy rámutasson a nők foglalkoztatásának gazdasági szükségszerűségére. A BDO munkavállalói közel 80%-át hölgyek teszik ki, így rendkívül nagy elismerés, hogy a legjobb női munkahelyek közé tartozik a vállalat. *(Forrás: <https://www.bdo.hu/en-gb/about/about-bdo-hungary>, letöltés dátuma 2020. március 21.)*

2. feladat: Az intézmény fő profiljába tartozó tevékenységek ismertetése

A BDO Magyarország cégcsoport szolgáltatásai:

- BDO Magyarország Adótanácsadó Kft.
- BDO Magyarország Corporate Finance Kft.
- BDO Magyarország Hotel- és Ingatlan Szolgáltató Kft.
- BDO Magyarország HR Kft.
- BDO Magyarország IT Megoldások Kft.
- BDO Magyarország Könyvelő és Bérszámfejtő Kft.
- BDO Magyarország Könyvvizsgáló Kft.
- BDO Magyarország Vagyonkezelő és Szolgáltató Kft.

BDO Magyarország Adótanácsadó Kft.

Ez az üzletág általános tanácsadással foglalkozik társaságok és magánszemélyek részére, valamint, transzferárral kapcsolatos tanácsadás, az ehhez kapcsolódó dokumentáció elkészítése, továbbá különböző adókkal, mint például a társasági adó, általános forgalmi adó, személyi jövedelemadó és járulékokkal kapcsolatos tanácsadás, adminisztráció és segítségnyújtás különböző tranzakciókkal kapcsolatban.

BDO Magyarország Corporate Finance Kft.

Pénzügyi tanácsadással kapcsolatos szolgáltatások a következő területeken:

- Tranzakciós tanácsadás,
- Finanszírozással összefüggő tanácsadás,
- Speciális pénzügyi tanácsadás.

BDO Magyarország Hotel- és Ingatlan Szolgáltató Kft.

Elsősorban megvalósíthatósági tanulmányok és értékbecslések készítése. Taktikai és stratégiai döntésekkel kapcsolatos tanácsadás szállodatulajdonosok és finanszírozó szervezetek részére, és operatív szolgáltatások nyújtása, melyek elősegítik a szállodák és turisztikai létesítmények jövedelmezőségének javítását a fejlesztés és működés különböző fázisaiban, ezáltal megcélozva az ingatlan üzleti értékének növekedését. Az üzemeltetés hatékonyságának növelése érdekében költségoptimalizációs terveket készítenek és igény esetén ennek megfelelő intézkedéseket eszközölnék. *(Forrás: BDO Magyarország – 2020 Welcome füzet)*

BDO Magyarország HR Kft.

A HR (Human Resources) feladata a munkaerő toborzása, valamint a kiválasztási folyamat lebonyolítása. A munkaerő-kölcsönzést, munkaerő-közvetítést megelőző egy speciális szakmai tesztelés pénzügy-számvitel területen. A HR feladatai közé tartozik még a cafeteria szolgáltatásokban való tanácsadás, annak bevezetése és adminisztrációja, szervezetfejlesztés, tréning-szervezés, munkaügyi szolgáltatások és beilleszkedési szolgáltatások.

BDO Magyarország IT Megoldások Kft.

Informatikai rendszerekkel kapcsolatos szolgáltatások, információ-biztonság és kockázatkezelés, projekt és szakmai minőségbiztosítás, informatikai rendszerek időszakos vizsgálata, adatszivárgás felderítés és elhárítás, szoftvertesztelés stb., szervezetfejlesztésre vonatkozó tanácsadás.

BDO Magyarország Könyvelő és Bérszámfejtő Kft.

Alapvetően a teljes körű könyvelést és bérszámfejtést foglalja magába, valamint az ügyfelek havi adóbevallásának, riportjának elkészítését és az éves beszámoló összeállítását végzi. Ezekon kívül a könyvvizsgálatban való részvétel adatszolgáltatás által, könyvelési rendszer kialakítása, felülvizsgálata, fejlesztése.

BDO Magyarország Könyvvizsgáló Kft.

A könyvelők által elkészített éves beszámolók és konszolidált éves beszámolók könyvvizsgálata magyar és nemzetközi sztenderdek alapján, közbenső mérlegek, összeolvadási-, szétválási-, záróbeszámolók könyvvizsgálata, társaságok teljes körű átvilágítása.

BDO Magyarország Vagyonkezelő és Szolgáltató Kft.

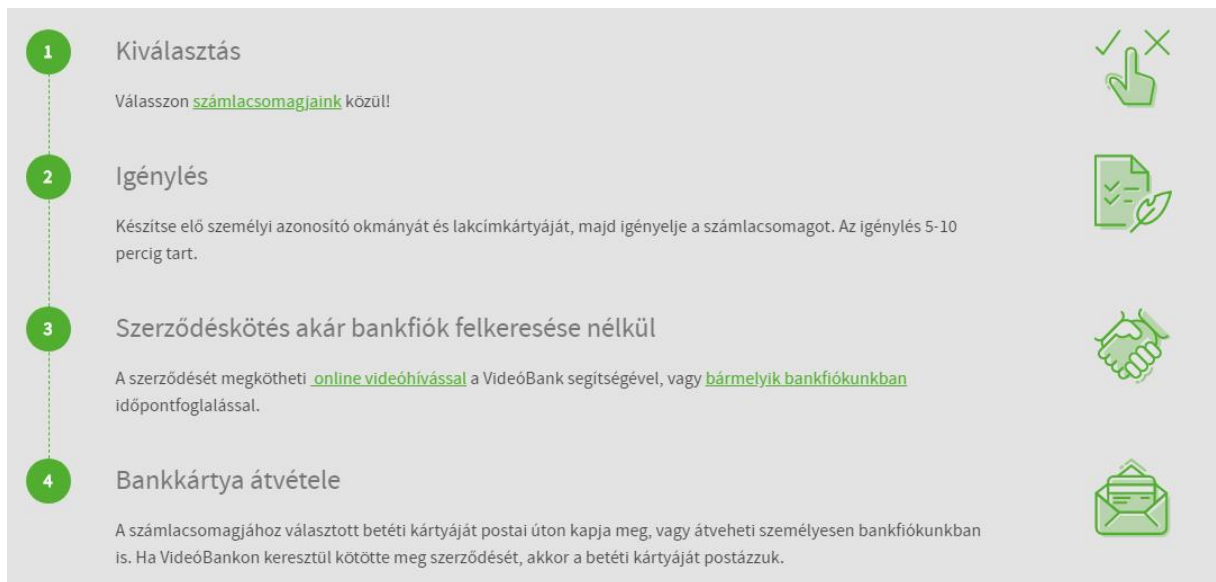
Az üzletág a teljes BDO Magyarország cégcsoport adminisztrációjának biztosításáért felelős, magába foglalja a recepció működtetését, az ügyfélkapcsolat kezelését, a HR működését. Ez az üzletág nem végez ügyfeleknek szolgáltatást, költségeit a BDO Magyarország cégcsoport cégeinek befizetéseiből fedezi. (Forrás: <https://www.bdo.hu/en-gb/about/about-bdo-hungary>, letöltés dátuma 2020. május 02.)

3. feladat: Számlanyitás folyamata és számlanyitáshoz szükséges dokumentumok.

A mai társadalomban szinte mindenkinek szüksége van lakossági bankszámlára, amit egyesek kötelező teherként élnek meg, míg mások nem képesek boldogulni nélküle. Nehéz olyan munkát találni, ahol ne lenne szükség bankkártyára a kifizetésekhez, vagy nagyobb összegű vásárlás esetén, mint például autó- vagy ingatlanvásárláshoz, mivel bankszámla szükséges a hiteligényléshez is, vagy akár a mindennapokban, a számláink befizetésének gyorsítása érdekében. Ma már nem elengedhetetlen a személyes megjelenésre ahhoz, hogy folyószámlát nyithassunk, ez megoldható az otthon kényelmében: online adatfelvétel, online számlanyitás.

Az online számlanyitás menete bankonként eltérő, míg némelyik banknál videochaten intézhető minden az adatok rögzítésétől kezdve az azonosításig, és akár néhány órán belül már használható is az így nyitott bankszámla, addig más bankoknál csak az igénylés vagy adatrögzítés oldható meg online felületen. A bankok különböző fejlettségi szinten álló megoldásokat kínálnak ügyfeleiknek, a 2. számú ábrán láthatjuk, milyen lépéseket tartalmaz az online számlanyitás az OTP Banknál. (Forrás: <https://bankmonitor.hu/cikk/kenyelmes-vagy-korulmenyes-az-online-bankszamlanyitas/>, letöltés dátuma: 2020. május 3.)

1. számú ábra: Online számlanyitás menete az OTP Banknál

Forrás: <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Bankszamlak/Ujatszeretnek/Onlineszamlanyitas/>,

letöltés dátuma: 2020. május 3.

Személyes bankszámlanyitás esetén az ügyfél megjelenik a kiválasztott bank vagy takarékszövetkezet fiókjában a személyazonosságát igazoló okmányaival (személyi igazolvány

és lakcímkártya), a legtöbb bankszámla esetén nem kell pénzzel rendelkezni a megnyitáshoz. A kedvezményes számlák esetében, mint például diák vagy nyugdíjas számla megnyitásához a kedvezményre való jogosultságot igazoló okmányok bemutatása is elengedhetetlen, kiskorú esetében pedig csak törvényes képviselő beleegyezésével lehet számlát nyitni.

A számlanyitás során a hitelintézet egy egyedi pénzforgalmi jelzőszámot/bankszámlaszámot ad, majd aláírás-mintát kér, ami biztosítja, hogy csak az ügyfél, vagy meghatalmazottja rendelkezessen a bankszámla felett. A kiegészítő szolgáltatásokat, mint a bankkártya, SMS-szolgáltatás vagy internetbank, célszerű a szerződéskötéssel egy időben ezt is egyeztetni az ügyintézővel. (Forrás: <https://www.mnb.hu/archivum/Felugyelet/root/fooldal/fogyasztoknak/bankszamlak/bankszamlavalasztas/bankszamlanyitas>, letöltés dátuma: 2020. május 3.)

A belföldi vállalkozások, egyéni vállalkozók és egyéb szervezetek részére pénzforgalmi bankszámlát kell nyitni pénzeszközök kezelésére és pénzforgalmuk lebonyolítására. A bankok a pénzforgalomra vonatkozó hatályos jogszabályok figyelembevételével, valamint a vállalat létesítését és nyilvántartásba vételét igazoló okiratok alapján nyitja meg a vállalkozás forintszámláját.

Gazdasági társaságok esetében a következő dokumentumokra van szükség:

- Cégbejegyzés – a bejegyzésről szóló cégbírósi végzés (vagy tanúsítványa annak, hogy be van nyújtva a cégbírósi bejegyzés iránti kérelem), illetve három hónapnál nem régebbi cégkivonat,
- Közjegyzői okiratba foglalt társasági szerződés, alapító okirat, az eredeti dokumentumok bemutatása mellett alapszabály másolat benyújtása,
- A cégbejegyzésre kötelezett ügyfelek közjegyző által hitelesített aláírási címpéldányok,
- Jogi személyeknek a KSH által kiadott egységes statisztikai számjelről szóló igazolás,
- Az APEH általi nyilvántartásba vételt igazoló adószám, vagy ezeket igazoló tanúsítvány.

Egyéni vállalkozók esetén a vállalkozói igazolvány szükséges, vagy a tevékenység végzését lehetővé tevő egyéb okirat, adószám.

A számlaszerződés aláírására a személyesen - személyazonosító okmánnal együtt - jelenlevő számlatulajdonos (egyéni vállalkozó), illetve a számlatulajdonos képviselőre meghatározott személy jogosult. A szerződés aláírása után azonnal működőképes a vállalkozói számla. (Forrás: <https://www.otpbank.hu/portal/hu/MKV/Szamlavezetes/Szamlanyitas>, letöltés dátuma 2020. május 3.)

3. Összefoglalás

A BDO Magyarországnál töltött időm alatt betekintést nyerhettem egy könyvelő cég működésébe és meg is tapasztalhattam, milyenek egy könyvelő mindennapjai, milyenek lesznek az én mindennapjaim, miután befejezem az egyetemi tanulmányaimat.

Kezdetben furcsa volt számomra minden apróság, az új környezet, de leginkább a rendszer, hogy egy helyiségben tartózkodó munkatársak miért nem szóban, hanem egy belső alkalmazás segítségével kommunikálnak egymással. A kezdeti félelmeim ellenére idővel értelmet nyertek számomra a dolgok, az ismerkedés a munkatársakkal és a munkafolyamattal igazán zökkenőmentesen ment, mindez nagy részben a konzulensemnek köszönhető, a könyvelőnek, akinek a gyakornoka voltam az eltelt hónapok alatt. Az első hetekben apró feladatokat kaptam tőle, amikben akkor még nem láttam az összefüggést, csak egy feladatot, amit el kellett végezzek. Mindennapi feladataim közé tartozott a számlák és bankkivonatok könyvelése, ami a könyvelő szakmában egyáltalán nem volt meglepő, de én mindig vártam valami új feladatra, új kihívásra, amiket időről időre meg is kaptam. Az első komolyabb és bonyolultabb feladat volt számomra az ÁFA bevallás készítése, amihez egy új programot is meg kellett tanulnom kezelni, de mivel egy könyvelőnek több cég számára is el kell készítenie a havi ÁFA bevallást, így annak ellenére, hogy az ehhez elsajátított tudást csak havi egy alkalommal kell hasznosítanom, a számlák könyvelésével ellentétben, bátran állíthatom, hogy egész gyorsan elsajátítottam a bevallás készítésének folyamatát. Ami viszont már komolyabb kihívást jelentett számomra, az a cégek havi riportjának az elkészítése volt, ami sokkal bonyolultabb és összetettebb. Itt már nagy hasznát vettem annak a sok kisebb, akkor még jelentéktelennek tűnő feladatnak, amit időről időre el kellett végezzek. Kezdetben csak besegítettem a riorthoz szükséges feladatok ellátásában, itt már több időre volt szükségem, hogy mindent megértek, átlássam a dolgokat és összeálljon számomra a kép. Miután már én is végezhettem ezeket a komoly feladatokat, tisztában lettem a határidőkkel, kirajzolódtott előttem, hogyan is telik egy hónap egy könyvelő életében. Egymást felváltva követik a mozgalmas hetet nyugodtabb hetek újra és újra, hónapról hónapra.

Nagyon élveztem a BDO Magyarországnál töltött gyakorlati időszakomat, az irodában töltött mindennapokat, az élvezetes csapatépítőket. Sokat tanultam, sok segítséget és tanácsot kaptam, amiért köszönettel tartozom kollégáimnak. Nagyon élveztem, hogy részese lehettem ennek a csapatnak.

2. Irodalomjegyzék

BDO Magyarország – 2020 Welcome füzet (elektronikus dokumentum)

Hozzáférés: BDO Magyarország központi szervere

BDO Global: Cégtörténet

Hozzáférés: <https://www.bdo.hu/en-gb/about/global-network>, letöltés dátuma: 2020. március 20.

BDO Magyarország: Cégtörténet

Hozzáférés: <https://www.bdo.hu/en-gb/about/about-bdo-hungary>, letöltés dátuma 2020. március 21.

Személyes és online számlanyitás

Hozzáférés: <https://bankmonitor.hu/cikk/kenyelmes-vagy-korulmenyes-az-online-bankszamlanyitas/>, letöltés dátuma: 2020. május 3.

Személyes lakossági számlanyitás

Hozzáférés: <https://www.mnb.hu/archivum/Felugyelet/root/fooldal/fogyasztoknak/bankszamlak/bankszamlavalasztas/bankszamlanyitas>, letöltés dátuma: 2020. május 3.

Vállalkozások számlanyitása

Hozzáférés: <https://www.otpbank.hu/portal/hu/MKV/Szamlavezetes/Szamlanyitas>, letöltés dátuma 2020. május 3.

3. Ábrajegyzék

1. számú ábra: BDO logó

Hozzáférés: https://www.google.com/search?q=bdo+logo&rlz=1C1GCEB_enHU883HU883&sxsrf=ALeKk02DfbiCpCok9pNQwZwriFx7G2pHfg:1588499320376&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwia2N2NtZfpAhWhunEKHSePB30Q_AUoAXoECAsQAw&biw=1366&bih=625#imgrc=Ltiwi2kLLSvbcM, letöltés dátuma: 2020. március 19.

2. számú ábra: Online számlanyitás menete az OTP Banknál

Hozzáférés: <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Bankszamlak/Ujatszeretnek/Onlineszamlanyitas>, letöltés dátuma: 2020. május 3.

Molnár Tünde

Pénzügy és számvitel szak

Pénzügyintézet szakirány

A banki hitelezési folyamat egyes lépései

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	16
2. MI IS AZ A HITEL?	17
2.1. A HITEL/KÖLCSÖN TÍPUSAI.....	18
2.2. HITELÜGYLET SZEREPLŐI	21
3. KAPCSOLATFELVÉTEL AZ ÜGYFÉLLEL	21
3.1. KAPCSOLATFELVÉTELI MÓDOK.....	22
3.2. FORMÁK A BANK OLDALÁRÓL NÉZVE.....	22
4. HITELEZÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ DOKUMENTUMOK	23
4.1. ELLENŐRZÉS	24
5. HITELBÍRÁLAT	26
6. DÖNTÉSHOZATAL	27
6.1. DÖNTÉSI SZINTEK.....	27
6.2. CENZÚRAELJÁRÁS HATÁRAI	28
7. SZERZŐDÉSKÖTÉS	28
8. TÖRLESZTÉS	29
9. MONITORING	30
9.1. A MONITORING TELJES FOLYAMATA.....	30
9.1. MONITORING EREDMÉNYEI.....	31
10. A HITEL LEZÁRÁSA	31
11. SCORING RENDSZER	33
12. BANKI INTÉZKEDÉSEK A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY MIATT	34
14. IRODALOMJEGYZÉK	36
14.1. NYOMTATOTT FORRÁSOK.....	36
14.2. INTERNETES FORRÁSOK	36
15. ÁBRAJEGYZÉK	37

"S így a hitelt gondolom s hiszem azon talpkőnek, melyen földművelési s kereskedési gyarapodásunk, egyszóval utóbbi felemelkedésünk s boldogulásunk alapulhat."

gróf Széchenyi István: Hitel, 1830

1. Bevezetés

Ahogy az üzletekben is fizetnünk kell minden árucikkért, úgy a hitel sincs ingyen, az is egy szolgáltatás, aminek megvan a maga ellenértéke. A hiteltermékek olyan szolgáltatások, melyek felvétele előtt elengedhetetlen a körültekintő magatartás, fokozott tudatossággal érdemes eljárni egy hitelszerződés megkötésekor.

Az aktuális helyzetben, a gazdaságvédelmi akcióterv bejelentését követően megkezdtek gőzerővel átalakítani kínálatukat a hazai bankok, a fogyasztói hitelek teljes hiteldíj mutatójának jegybanki alapkamat plusz öt százalékban való rögzítése egyre erősebb vizsgálatokat von majd maga után, hogy mégis kinek folyósítanak hitelt. A bankok kockázatai egyre inkább nőnek, így a kockázatkerülés és kiszámíthatóság egyre erősebb szempont lesz a személyi kölcsönök terén.

Dolgozatomban meg szeretném vizsgálni a hitelfelvétel folyamatát, milyen lépéseket érintett leginkább az új kormányrendelet, milyen szigorításokat vezettek be a bankok.

Témaválasztásomat személyes célok vezérelték, ugyanis hosszabb ideje foglalkoztat már a lakásvásárlás gondolata, amihez számomra elengedhetetlen a lakáshitel felvétele, ezért minden lépésével, minden aprósággal tisztában szerettem volna lenni a kapcsolatfelvételtől kezdve az utolsó részlet befizetéséig.

2020-as COVID-19 járvány március 4-én megjelent Magyarországon is. A magyar kormány operatív törzset hozott létre a koronavírus elleni küzdelem érdekében, majd a március 18-án zajlott kormányülésen hozott döntéseik alapján, a magánszemélyek és vállalkozások 2020. március 18-ig megkötött hosszú lejáratú hiteleinek tőke- és kamatfizetési kötelezettségét az év végéig felfüggesztették, a rövid lejáratú vállalkozási hitelek törlesztése pedig július 30-ig meghosszabbításra kerültek. Továbbá, a március 19-től felvett új fogyasztási hitelek teljes hiteldíj mutatóját a jegybanki alapkamat plusz öt százalékában maximalizálták, ami jelenleg 5,9 százalékos legmagasabb THM-et jelent, előreláthatólag december végéig.

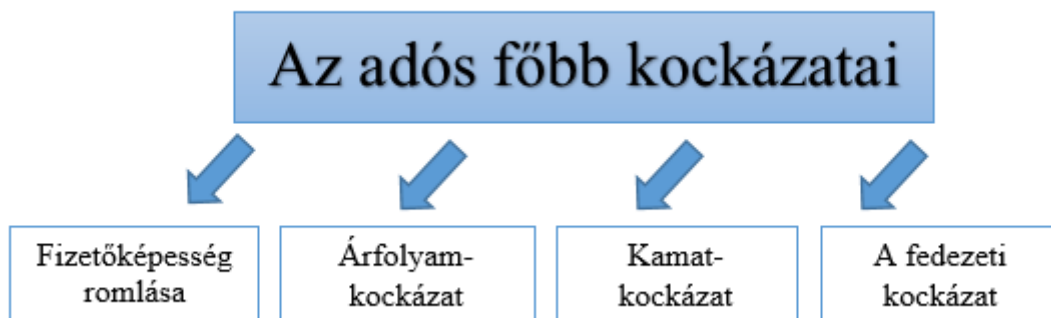
Az aktuális helyzet ugyan csak a fogyasztási hitelekre vonatkozik, így miután ismertettem a hitelek fajtáit és jellemzőit, szeretnék egy átfogó képet is bemutatni egy hitelfelvétel folyamatáról, majd pedig ismertetni, milyen változások történtek az elmúlt hetekben, hónapokban, és várhatóak még a jövőben - ezeket szeretném összehasonlítani és elemezni.

2. Mi is az a hitel?

Hitelnek nevezzük a hitelintézetnek azon kötelezettségvállalását, hogy szerződésben meghatározott feltételek teljesülése mellett kölcsönt folyósít a rendelkezésére álló hitelkeret terhére. A hitelszerződésben meghatározásra kerül, hogy az adós a számára folyósított kölcsönt mire használja fel, mivel ha csak meghatározott célra használható, azt minden esetben a bank által meghatározott módon igazolni kell.

A hitelnyújtás egy banki szolgáltatás, amely lényege, hogy szerződésben meghatározott feltételekkel a bank – kockázatvállalás keretében – meghatározott pénzüsszeget bocsát ügyfele rendelkezésére. A hitelfelvétel kockázatai nemcsak a bankot, az ügyfelet is terhelik, mint a hiteldíj megfizetésének kötelezettsége, a körülmények esetleges negatív változása esetén is. (Forrás: <http://www.bankszovetseg.hu/fogalomtar/a.cshtml?lang=hun>, letöltés dátuma 2020. március 20.)

1. számú ábra: Az adós főbb kockázatai

Forrás: Saját szerkesztés, Magyar Bankszövetség adatai alapján

Az ábrán láthatóak az adós főbb kockázatai. Bárkivel előfordulhat, hogy egy váratlan esemény során elveszítheti munkahelyét, vagy akár munkaképtelenné válhat a törlesztés során, ami a *fizetőképességének* romlásához, vagy megszűnéséhez vezethet. Deviza alapú hitel vagy devizahitel esetében a törlesztőrészlet gyakran változhat, akár nagymértékben is, a deviza árfolyamváltozása miatt. A forint erősödése a törlesztőrészletek csökkenésével jár, gyengülése pedig azok növekedésével, ezt nevezzük *árfolyamkockázatnak*. Amennyiben a hitel törlesztéséhez változó kamatot választunk, ez azzal jár, hogy növekedhet vagy csökkenhet a hitel törlesztőrészlete. A fedezet a banknak az a biztosítéka, mely lehetővé teszi számukra a hitel behajtását abban az esetben is, ha az adós nem fizet. Ezek értékeit a bankok általában

évente felülvizsgálják, és ha bármilyen oknál fogva a fedezet veszített értékéből, a bank kérheti a fedezet kiegészítését. Ezt *fedezeti kockázatnak* nevezzük. (Forrás: <http://www.bankszovetseg.hu/fogalomtar/a.cshtml?lang=hun>, letöltés dátuma 2020. március 20.)

2.1. A hitel/kölcsön típusai

A hitelek sokféleképpen csoportosíthatóak, főbb típusai:

A hitel/kölcsön nyújtója szerint lehet állami kölcsön, bankkölcsön, más szervezetek, vagy személyek által nyújtott kölcsön.

A hitel/kölcsön lejáratára szerint lehet rövid-, közép- és hosszúlejáratú hitel.

- A rövidlejáratú hitelek jellemzően kis összegűek és egy-két éves a futamidejük.
- A középlejáratú hitel jellemzően egy-öt év.
- A hosszúlejáratú hitel futamideje jellemzően meghaladja az öt évet, elsősorban nagyberuházáshoz, lakásvásárláshoz nyújtják.

A fedezettsége szerint lehet fedezettel bíró és fedezetlen hitel.

- A fedezettel biztosított hitel esetében a hitelező zálogjogot szerez az adós valamely ingó vagy ingatlan tulajdonára, ezt jelzálognak hívjuk. Gyakran a fedezet éppen az a vagyontárgy, amelynek megvásárlásához a hitelt igénybe vették.
- A fedezetlen hitel, amikor a hitel visszafizetése személyes biztosítékkal fedezett, ami lehet a munkabér. (Forrás: <https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me/html/collateral.hu.html>, letöltés dátuma 2020. április 8.)

A hitel/kölcsön folyósításának időtartama szerint lehet határozott idejű, mint például lakáshitel vagy beruházási hitel, vagy határozatlan idejű, például folyószámlahitel

A biztosítékok típusa szerint lehet ingatlanfedezetű, betét vagy értékpapír fedezetű, óvadékkal biztosított, kezességgel biztosított, stb.

Az igénybe vétel módja szerint lehet egyösszegű, vagy részletekben igénybe vett.

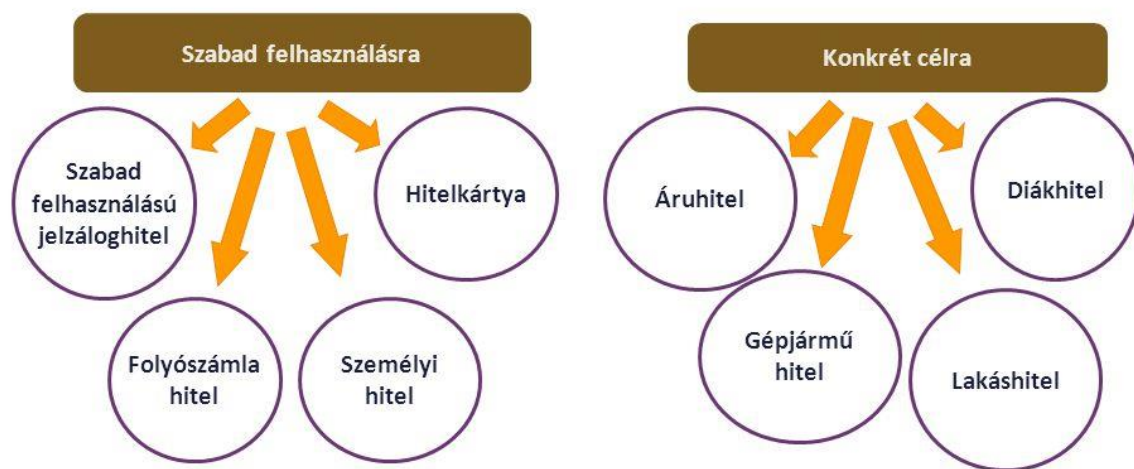
A részletekben igénybe vehető hitelből is megkülönböztetünk két fajtát, a feltöltődő (rulírozó) és a fel nem töltődő hiteleket. A rulírozó hitel segítségével a vállalkozás ismétlődően kölcsönöket vehet fel, de csak a bank által jóváhagyott keret mértékéig, utána elkezdődik a törlesztés. A törlesztés közben a hitelkeret folyamatosan felszabadul, így a vállalat akár újból igénybe veheti azt. A fel nem töltődő hitel igénybevétele esetén az ügyfél maximum a hitelkeret összegével gazdálkodhat, függetlenül attól, időközben részben vagy egészben már visszafizette a korábban felvett kölcsönöket.

A hitel/kölcsön devizaneme szerint lehet forint hitel, deviza alapú hitel, valamint devizában nyújtott hitel. (Forrás: <https://takarekbank.hu/uzleti-ugyfelek/b3-vallalkozoi-rulirozo-hitel#>, letöltés dátuma 2020. április 8.)

2. számú ábra: Hitelfajták felhasználásuk szerint

Hitelfajták

Forrás: <https://slideplayer.hu/slide/2967146/>, letöltés dátuma 2020. április 11.

Amint azt az ábrán is láthatjuk, a hitelt felhasználásának célja szerint is megkülönböztetjük. A szabadon felhasználható hitelek közé soroljuk a hitelkártyát, személyi hitelt, folyószámlahitelt és a szabad felhasználású jelzáloghitelt. Azon kívül, hogy ezek a hitelek szabadon felhasználhatóak, előnyeik közé sorolhatjuk még a gyors hitelbírálatot, rugalmas futamidőt, fedezet bevonása nélkül igényelhető és adóstár bevonása esetén magasabb hitelösszeg is elérhető. Ám hátránynak számít, hogy könnyen elkölthetjük olyan dolgokra, amikre nincs szükségünk és csak nagyobb adósságba verjük magunkat. A hitelt felhasználhatjuk konkrét célra is, mint lakásvásárlásra, gépjármű vásárlásra, tanulmányok finanszírozására, vagy akár különböző áruk beszerzésére. Itt nem fenyeget az a veszély, hogy másra költenénk a hitel összegét, ugyanis csak és kizárólag a hitel felvételének céljára fordíthatjuk azt.

A fizetendő kamat szerint a hitel lehet változó és fix kamatozású. A változó kamatozású hitelek kezdeti alacsony kamata vonzóbbnak tűnhet, ám mindenképpen nagyobb kockázatot vállal az,

aki ezt választja – jelenleg lehet, hogy olcsóbb, de drágulhat. A fix kamatozású hiteleknel kevésbé kell tartanunk kamatváltozástól, bár sok esetben itt sem marad minden változatlan, ugyanis a banknak lehetősége van változtatni a fix kamatozású hitel kamatain, mégpedig az MNB honlapján található kamatváltoztatási mutató használatával számított mértékig. (Forrás: <https://hitelvalaszto.hu/blog/hitel/fix-vagy-valtozo-kamatozasu-hitel-melyik-miert-jobb>, letöltés dátuma: 2020. április 8.)

A törlesztőrészlet kiszámítása történhet annuitásos vagy lineáris módszerrel. Lineáris törlesztés esetén a tőketörlesztés összege állandó, a kamatfizetés pedig folyamatosan csökken a futamidő alatt. Az annuitásos törlesztéssel szemben az az előnye, hogy összességében kevesebb kamatot kell fizetni, hátránya, hogy a futamidő első éveiben magasabb a törlesztőrészlet.

A hitel/kölcsön igénybe vevője szerint a hitel lehet lakossági, vállalati vagy önkormányzati.

Támogatás szerint: támogatás nélküli, államilag támogatott vagy egyéb szervezet által támogatott.

3. számú ábra: Fogyasztási célú hitelek

Fogyasztási hiteltípusok	Áruhitel	Személyi kölcsön	Folyószámla	Hitelkártya
Mire?	Tartós fogyasztási cikkek vásárlása	Általában szabadon felhasználható	Szabadon felhasználható	Szabadon felhasználható, de általában áruvásárlásra
Mennyit?	20.000 – 2M Ft	100.000 – 4M Ft	200.000 – 1M Ft	50.000 – 1M Ft
Milyen futamidőre?	6-36 hó/néha 60 hó	12-72 hó	Folyamatos	2-3 év (kártya érvényességéig)
Mekkora THM-re?	Jegybanki alapkamat + 39%	Jegybanki alapkamat + 24%	Jegybanki alapkamat + 39%	Jegybanki alapkamat + 39%
Jövedelmük mellett egyéb fedezet?	áru	kezes, adóstárs	Rendszeres számlára érkező fix jövedelem	jövedelem

Forrás: Saját szerkesztés, MNB adatai alapján

Az ábrán láthatjuk a fogyasztási hitelek általános ismertetését a hiteltörlesztési moratórium előtt. A fogyasztási hitel igénybevétele általában tartós fogyasztási cikk vásárlására, különböző szolgáltatások igénybevételeire, esetleg rendkívüli kiadások fedezésére szolgálhat. A fogyasztási hitelek esetében nincs szükség ingatlanfedezetre, mint jelzálog, fedezetül általában

a fogyasztó jövedelme, egyéb vagyona szolgál. Ahogy azt az ábrán láthatjuk, a THM maximuma 24% illetve 39%, és ezt az értéket maximalizálták 5,9%-ra.

2.2. Hitelügylet szereplői

A hitel felvevője sok esetben, leginkább nagyobb hitelek felvételekor, nem egyetlen adós, hanem több cég vagy személy, őket kötelezetteknek nevezzük. A kötelezettek típusai a következők:

Adós – ő maga a hitel felvevője. Rá az a kikötés vonatkozik, hogy a hitel futamidejének végén nem lehet idősebb 70 évnél.

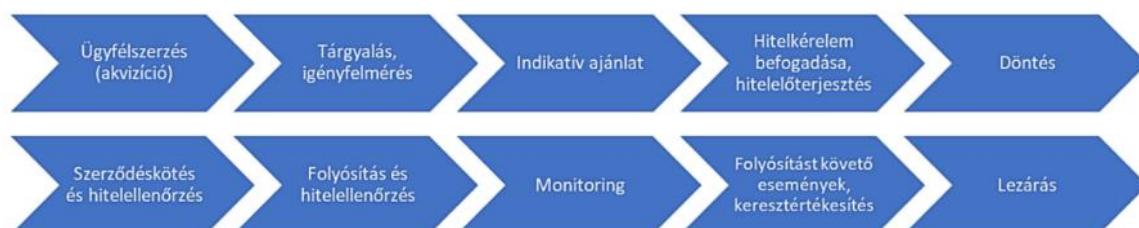
Adótárs – ő a második adós, házastársat vagy regisztrált élettársat kötelező bevonni a hitelbe adóstársnak, őket ugyan az a kötelezettség terheli, mint az adóst. A magasabb jövedelmű vagy iskolai végzettségű személy általában az adós, a másik pedig az adótársa. Vannak bankok, akik maximalizálják a hitelbe bevonható társak számát, míg más bankok nem, vannak, melyek vizsgálják az adótárs életkorát és vannak, akik nem teszik, ez abban az esetben jó az adós számára, ha idősebb rokonát szeretné bevonni fizetése/nyugdija miatt.

Az adósok alacsony jövedelme esetén bevonható a hitelügyletbe egy bizonyos *készfizető kezes*, ezek száma általában maximalizált, valamint némelyik hitelintézet megszabja, hogy ez a személy kizárólag rokon lehet, valamint, hogy ez a személy képes lenne-e önmagában fizetni a hitelt. Aki a hitel fedezetéül felajánlott ingatlanban tulajdonnal rendelkezik, *zálogkötelezettnek/technikai adósnak* hívják, korukat és fizetésüket általában nem vizsgálják.

Néhány banknál kezesként kötelezően bevonandók a hitelbe az ingatlant terhelő özvegyi jogot, örökösödési jogot, haszonélvezeti jogot stb. élvezők, máshol csak alá kell írniuk, hogy lemondanak jogaikról a hitelt folyósító bank részére végrehajtás esetén. (Forrás: <http://www.olcsohitelek.com/index.php?tart=hitelszereploi>, letöltés dátuma: 2020. április 8.)

3. Kapcsolatfelvétel az ügyféllel

4. számú ábra: Általános hitelezési folyamat

Forrás: Kovács L. – Marsi E.: Bankmenedzsment – Banküzemtan, 2018

Ahogy az ábrán is láthatjuk, a hitelezési folyamat első lépése az ügyfélszerzés. A kapcsolatfelvételt kezdeményezheti mind az ügyfél, mind a banki intézmény. Az ügyfél számára vannak olyan kérdések, melyeket hitelfelvétel előtt (legyen az áruhitel, személyi kölcsön vagy lakáshitel) mindenképpen javasolt megfontolni. A bankok első pillantásra nagyon hasonló feltételeket kínálnak, ám ezek az apró eltérések akár több ezer forintos különbségek lehetnek. Mielőtt felvennék a kapcsolatot a bankkal, hasonlítsuk össze különböző pénzügyintézetek ajánlatait. Érdemes figyelembe venni a teljes visszafizetendő összeget, díjakat, egyéb költségeket, kockázatokat és a THM-et. Fontos tisztában lenni a szerződéstől való elállás és szerződésfelmondás feltételeivel, valamint milyen költségekkel jár a hitelösszeg futamidő vége előtti elő/végtörlesztése.

(Forrás: <http://www.bankszovetseg.hu/fogalomtar/a.cshtml?lang=hun>, letöltés dátuma: 2020. március 20.)

3.1. Kapcsolatfelvételi módok

A kapcsolatfelvétel lehet közvetlen vagy közvetett. Közvetlen kapcsolatfelvétel esetében bizonyos szempontok szerint szűkítik a kört és azon belül keresi a bank az ügyfeleit, vagy meghatározott hitelek, projektek miatt veszik fel a kapcsolatot az ügyféllel.

A közvetett kapcsolatfelvételnél reklámokon keresztül mutatják be a bankok/hitelintézetek különböző termékeit, például televízió, rádió, szórólap, plakát, különböző rendezvények stb. (Forrás: Kovács L. – Marsi E. :*Bankmenedzsment – Banküzemtan*, 2018)

3.2. Formák a bank oldaláról nézve

A hiteltermékeket a bankok értékesíthetik új ügyfeleknek, valamint a már velük kapcsolatban álló ügyfeleknek, az új ügyfelek esetében beszélünk akvizícióról, azaz ügyfélszerzésről. A két célcsoport eltérő megközelítést igényel, mivel az új ügyfelekről nincs saját belső információja a banknak, így csak publikusan elérhető adatok alapján tudja felmérni a bank az ügyfél potenciális finanszírozási igényeit, kockázatait. A meglévő ügyfelekkel könnyebb kapcsolatot létesíteni, valamint a bank képes számukra akár azonnal igénybe vehető termékeket kínálni.

Az ügyfélszerzés során a bank a lakossági ügyfelek esetében a tömegszerűség miatt sztenderd termékajánlatokat kínál, ebben az esetben a banki marketing- és kommunikációs stratégia határozza meg, hogy milyen felületen milyen hatékonyan tudnak ügyfeleket elérni és megszólítani. A közepes és nagyvállalati ügyfelek esetében egyedi, testre szabott ajánlatokra van szükség, hogy a bank sikeresen tudjon új ügyfelet szerezni.

A sikeres ügyfélkapcsolatot tárgyalás és igényfelmérés követi. Leginkább a vállalati ügyfelek esetén történik többszöri, személyes egyeztetés és tárgyalás, lakossági ügyfelek esetén ez csak bonyolultabb hiteltermékek esetén jellemző, mint a jelzálog- vagy lakáshitel.

Az ügyfél igényeihez igazodva a bank ad egy indikatív ajánlatot, amely a főbb paramétereket tartalmazza a megismert hiteligény alapján, valamint egy előzetes költségkalkulációt, ami tartalmazza a kamatterheket és egyéb díjakat. *(Forrás: Kovács, L – Marsi E. :Bankmenedzsment – Banküzemtan, 2018)*

4. Hitelezéshez kapcsolódó dokumentumok

A hiteligenyléshez szükséges dokumentumok beszerzése nem minden esetben sikerülhet egyik napról a másikra. Különböző dokumentumokra van szüksége egy alkalmazottként dolgozónak, egy vállalkozónak vagy egy nyugdíjasnak, hogy a bank el tudja végezni a szükséges vizsgálatokat.

Bármilyen hitelre is van szükségünk, egyes dokumentumokra értelemszerűen feltétlenül szükségünk van, ezek a személyazonosító okmányok: érvényes személyi igazolvány (vagy útlevel, illetve jogosítvány), adókártya (vagy egy NAV által kiállított igazolás az adóazonosító jelről), személyi azonosító jel (a lakcímkártyán lévő személyi szám).

Törvény kötelezi a bankokat arra, hogy csak jövedelemigazolás ellenében adhatnak hitelt, ezzel ellenőrizve, hogy van fizetésed, amiből tudod majd fizetni a hitelt.

Alkalmazottként a banktól kapott formanyomtatvány segítségével kell kiállítani egy jövedelemigazolást, ami nem lehet régebbi harminc napnál, mellé még szüksége lesz egy bankszámlakivonatra, ami általában hat hónapra visszanyúló. Nem kaphat hitelt az, aki kevesebb, mint három hónapja áll munkaviszonyban. Ez alól kivétel a munkahelyváltás, azonban ekkor is igazolni kell a folytonosságot, tehát nem telhet el három hónapnál hosszabb idő a munkahelyváltás és kezdés között.

Nyugdíjasként a legegyszerűbb a hitelfelvételhez szükséges dokumentumok beszerzése, ugyanis csak nyugdíjas igazolványra, nyugdíjszelvényre és bankszámlakivonatra van szükség.

Vállalkozóként a NAV által kiállított jövedelemigazolásra van szükség, valamint igazolniuk kell, hogy a vállalkozónak nincs adótartozása. A cégnek működőképesnek kell lennie, így gyakran kérnek előző évekre vonatkozó mérleget vagy éves beszámolót.

Vannak jövedelemtípusok, melyeket elfogadnak a bankok, de mindenképp csak kiegészítő jelleggel. Ilyenek a béren kívüli juttatások, GYES, GYED, családi pótlék, ösztöndíj, stb. Ezek a jövedelmek szintén hiteles dokumentummal igazolhatóak a bank felé.

A bank nem csak a bevételünkre, a kiadásainkra is kíváncsi, ezt bankszámlakivonat alapján

ellenőrzik. Amennyiben ez nem tud elég pontos képet festeni a költekezési szokásokról, abban az esetben kérhetnek közüzemi számlákat, illetve névre szóló telefonszámlákat több hónapra visszamenőleg.

Abban az esetben, ha más hitel törlesztése is folyamatban van, szükség van egy tőketartozásról szóló igazolásra, ami tartalmazza a teljes tartozást és annak devizanemét. A meglévő és újonnan felvett hiteleknek együttesen kell beleférnie a jövedelemarányos törlesztési mutatóba.

A jelzáloghitel igénylésének a menete speciálisabb egy fedezet nélküli személyi kölcsönnél, ilyenkor ugyanis a bank felbecsüli a felajánlott ingatlan értékét, valamint több dokumentummal kell alátámasztani az ingatlan tulajdonjogát. Ebben az esetben a következő dokumentumokra van szükség:

- Tulajdoni lap,
- Helyszínrajz/térképmásolat,
- Adásvételi szerződés,
- Építési engedély, tervdokumentáció,
- Alaprajz,
- Értékbecslés,
- Letéti igazolás,
- Ingatlan-nyilvántartási kérelem.

Bonyolultabb eseteknél a bank ügyfélre szabva kérhet be dokumentumokat, mint például östermelők vagy profi pókerjátékosok esetében, ezért érdemes tájékozódni és minél hamarabb begyűjteni a hivatalos dokumentumokat, ezzel gyorsítva a hitelezési folyamatot. *(Forrás: <https://bank360.hu/blog/szemelyi-kolcson-igenyles-feltetelei>, letöltés dátuma: április 24.)*

4.1. Ellenőrzés

Amint minden szükséges dokumentumot megkap a bank, elkezd azokat átnézését, ellenőrzését. Azonban ha hitelfelvételről van szó, a Központi Hitelinformációs Rendszerben (KHR) lévő adatok döntő fontosságúak.

A KHR, régebbi nevén BAR (Bankközi Adós- és Hitelinformációs Rendszer) egy olyan lista, amely nyilvántartja a magánszemélyek és vállalkozások összes hiteleit. A listát a magyarországi bankok működtetik, ennek segítségével megosztják egymás között az ügyfelek hiteladatait, mivel mindegyik pénzintézet érdeke, hogy hiteligénylésnél az összes szereplő hitelképességét megvizsgálják. A lista célja, hogy a hitelezők meg tudják állapítani, hogy ki a jó hitelműlttel rendelkező adós, vagy kik azok, akik nem fizettek időben. A listán szereplő

információk segítségével a hitelintézetek megakadályozhatják a tömeges adósságot, a válsághelyzetet, csökkentik a hitelezéssel járó kockázatot. Amennyiben egy ügyfél szerepel a KHR negatív adóslistáján, a hitelfelvétel folyamata megnehezül.

A KHR lista tartalmazza a személyes adatainkat, valamint a hitelszerződéssel kapcsolatos összes információt, beleértve a törlesztések elmaradását és a nem fizetést is. A következő okokból lehet felkerülni a KHR listára:

- **Hitelmulasztás**

Pénzintézettől felvett hitelek nem megfelelő törlesztése, 90 napon keresztül a minimálbérnél magasabb tartozás keletkezése. A hitel összes adóssal azonos jellegű szereplője (kezes, adóstárs) felkerül a listára, zálogkötelezett kivételével, mivel ő csak felajánlott fedezetével felel a tartozásért. A listán szerepelhetnek aktív és passzív státusszal ellátva, ettől függően támasztanak a bankok különböző feltételeket a potenciális adóssal szemben.

Az **aktív** státusszal rendelkezők a már említett 90 napot meghaladó, minimálbérnél magasabb összegű tartozással rendelkező adós. Egyik pénzintézet sem nyújt hitelt aktív státuszú KHR listán szereplőknek. A listáról le lehet kerülni, amennyiben a teljes tartozás kifizetésre kerül, vagy a pénzintézet érvényesíti követelését a fedezeten (elárverezés), valamint megoldás lehet a futamidő meghosszabbítása, vagy a törlesztés módjának megváltoztatása.

Miután az adós törlődik az aktív listáról, átkerül **passzív** státuszba. Itt maximum egy évig maradhat, majd törlődik a KHR negatív listájáról. Passzív státuszúakat zálogkötelezettként fogad el némelyik bank, de ilyenkor kevesebb hitelt folyósít magasabb költségekkel.

- **Kártyavisszaélés**

A bankkártyával vagy hitelkártyával történő visszaéléssel szintén fel lehet kerülni a KHR listára, ebben a helyzetben nincs aktív vagy passzív státusz. Az elkövető felkerülésének körülményei öt évig nyilván vannak tartva, innen a lekerülést nincs mód meggyorsítani, de öt év után a felkerülésre vonatkozó adatok visszavonhatatlanul törlődnek a rendszerből.

A kártyavisszaélés tipikus esetei:

- Kártya jogosulatlan használata: ha a kártya tulajdonosa, jogosultja bejelenti a kártya eltűnését, vagy a használatához szükséges személyes igazoló okmányok eltűnését, a bejelentés után mégis használja,
- Jogosulatlan adathasználat: lopott vagy talált kártya használata,
- Kártyahasználat miatti jogerős ítélet: ha a kártya felhasználójával kapcsolatban jogerős bírósági határozat van.

- **Hamis adatok közlése**

Ha bármely pénzügyi termék szerződéskötésekor hamis okiratokat használ fel, vagy

valótlan adatokat közlése esetén a személy öt évre felkerül a KHR listára, öt év után a felkerülésre vonatkozó adatok visszavonhatatlanul törlődnek a rendszerből.

A KHR lista, a régebbi BAR listával ellentétben, nem csak a negatív információkat tartja számon, hanem a pozitív adósokat is. Pozitívnak minősül az időben befizetett tartozás, a szerződés feltételeinek betartása. A pozitív hiteltörténetű ügyfél a hitelező szemében jó adós, alacsony kockázatú ügyfél, ezért kedvezményekben részesülhet és előnyösebb feltételek mellett vehet fel kölcsönt. A hitelbírálat folyamata is gyorsabban lezajlik, ha a múltban időben lettek visszafizetve a tartozások.

A KHR lista hitelezők által bármikor díjmentesen lekérdezhető. (Forrás: <https://www.money.hu/cikkek/25-khr-vagy-bar-lista>, letöltés dátuma: 2020.április 25.)

5. Hitelbírálat

A hitelbírálat a döntést előkészítő kockázatelemzési munkafolyamat, melyben a hitelintézet vagy pénzügyintézet egy hiteligénylés kapcsán megállapítja a folyósítható hitel nagyságát. A hitelbírálat foglalja magába a fedezetértékelést és az adósminősítést, a hitel összegétől és a hitel céljától függ a hitelbírálat időintervalluma.

Jelzáloghitel esetén a pénzügyintézetek egy független ingatlanszakértővel elkészítetik a fedezetül felajánlott ingatlan értékbecslését, melyben meghatározza az ingatlan forgalmi és hitelbiztosítéki értékét. Másrészt a kölcsönigénylők és adóstársuk fizetőképességét minősítik, meghatározzák azt a hitelezhetőségi limitet, melynek havi törlesztő részletét az adós és adóstársa biztosan elbír. A hitelbírálat történhet az adott pénzügyintézetnél, de vannak olyan bankok, ahol a központi döntés a jellemző, ez rendszerint milliós nagyságrendű hiteleknél jellemző. Ezek alapján az ügyfél megtudhatja, hogy az adott bank kritériumai alapján kaphat-e hitelt, vagy milyen összegben kaphat hitelt.

A kölcsön bírálatának eredményéről a banki ügyintéző vagy a hitelügyintéző bonyolító iroda tájékoztatást nyújt a hitelfelvevő részére, akinek lehetősége van elutasítani vagy elfogadni a bank által jóváhagyott hitelösszeg felvételét. Ha a bank által jóváhagyott összeg kevesebb, mint arra igénye van az ügyfélnek, akkor visszavonhatja a hitelkérelmét.

A hitelkérelem tényleges elindítása előtt lehetőség van előzetes hitelbírálatot kérni, ami telefonos úton történik, az ügyfél bediktálja a hitelkérelemhez szükséges adatait, ami alapján a bank hitelminősítő rendszere papírok nélkül elbírálja az ügyfél kérelmét, így akár egy nap alatt megtudható az eredmény. (Forrás: <https://hitelnet.hu/hitelbiralat/>, letöltés dátuma: 2020.április 25.)

Az hitelbírálat alapján történik az előterjesztés a cenzúra bizottság részére. Az előterjesztés

főbb elemei a következők:

- Ügyfél és ügyletazonosítók (adószám és cégbírósági bejegyzés száma),
- Ügyfél jogi státusza,
- Ügyfél kapcsolata a bankkal,
- Ügyfél korábbi gazdálkodása,
- Ügyfél minősítésének az eredménye,
- Ügylet ismertetése,
- Likviditási terv a futamidő alatt,
- Biztosítékok,
- Egyéb lényeges információk (hitelügyi előadóra lehet bízni),
- Javaslat a hitel paramétereire.

Az előterjesztőnek ki kell számolnia az üzlet hozamát: felszámított kamat, kezelési költség és különböző díjak, járulékok. Ezek a bank számára hozamként realizálódnak, majd a hozam szintjét összevetik a kockázati szinttel, majd ezek alapján javasolják a jóváhagyást. (Forrás: <https://financer.com/hu/hitelek/khr-lista/>, letöltés dátuma: 2020. április 25.)

6. Döntéshozatal

Miután a hitelügyintéző összeállította a hitel előterjesztését, a cenzúrabizottság döntést hozhat. A bank szabályzata szerint a döntést a döntési rangsor szerinti terület, illetve bizottság hozhatja meg a hatáskörébe utalt döntési kompetenciának megfelelően. Pozitív döntést általában az üzleti terület és a kockázatkezelési terület együttes jóváhagyásával hozható. Ennek összetettsége függ a szegmenstől, az igényelt összeg nagyságától, a termék bonyolultságától, a bank nagyságától és a szervezeti felépítéstől.

A döntés általában két féle adatszolgáltatás alapján történik:

- Objektív,
- Szubjektív adatok alapján. (Forrás: Kovács, L – Marsi E. :*Bankmenedzsment – Banküzemtan, 2018*)

6.1. Döntési szintek

A kockázat minimalizálása érdekében a döntéseket a hierarchia különböző szintjén kell meghozni. Ez a legtöbb bank esetében a hitel összegének nagyságától függ.

A következő döntési szintek adódhatnak:

- Fiókvezetői döntés,

- Hálózati igazgató,
- Hitelügyletekben illetékes vezérigazgató helyettes,
- Vezérigazgató,
- Igazgató tanács. (Forrás: <https://www.timetoast.com/timelines/banki-hitelezes-1aab30f6-51a6-436d-8ebd-9f781ace2e00>, letöltés dátuma 2020. április26.)

6.2. Cenzúraeljárás határai

A nem általános termékek esetében lép hatályba a döntési rangsor, amikor is a hitel előterjesztésének alapján a megfelelő rangú személy hozza meg a döntést. A vállalati hitelek esetében a döntéshozatal a hitelbizottság, vagy más néven cenzúrabizottság hatáskörében van, amelyben az üzleti és kockázatkezelési terület megfelelő döntési kompetenciával rendelkező képviselői vesznek részt. Amennyiben egy adott szinten nem sikerül döntésre jutni, úgy magasabb döntéshozói szintek határoznak róla. Nagyobb vállalati hitelek esetében gyakran előfordul, hogy a döntést az igazgatóság hozza, vagy külföldi tulajdonosi kör esetén egy bizonyos összeget meghaladva anyabanki jóváhagyás szükséges. (Forrás: Dr. Gyulai L. – A kis- és középvállalkozások üzleti finanszírozása, 2013)

7. Szerződéskötés

A pozitív döntés és a szerződéskötés között is eltelik rendszerint legalább egy hét, mivel a folyamatnak ezt a részét központosították, így először is a szerződés-tervezetet kell beküldeni a központi fiókba, majd időpontot egyeztetni az ügyféllel. A szerződések aláírásával egyidejűleg a közjegyzői okirat elkészítése is megtörténik, ami a vitás kérdések kiküszöbölését szolgálja. Általában a következőket tartalmazhatja egy közjegyzői okirat: ingatlan jelzálogjog, ingó jelzálogjog, vagyont vagy vagyonrészt terhelő zálogjog, keretbiztosítási zálogjog, követelést vagy jogot terhelő zálogjog, készfizető kezesség.

Egy típusszerződésnek tartalmaznia kell a következőket:

- Azonosító adatok,
- Kamat mértéke és esedékessége,
- Kötelezettségvállalás összege,
- Hitel céljának meghatározása,
- Hitel igénybevételének módja, időtartama és rendelkezésre tartása,
- Visszafizetés ütemezése,
- Egyéb díjak és jutalékok mértéke, esedékessége,
- Biztosítékok,

- Felmondás esetei,
- Egyéb speciális kikötések.

A típusszerződéstől eltérő szerződéshez a jogi osztály jóváhagyása szükséges. A pontos szerződés és a benne előírt feltételek betartása fontos lehet a későbbiekben egy esetleges behajtási folyamat során a banki megtérülés szempontjából.

A folyósítási feltételeket véglegesen a bíráló során állapítja meg a bank, ennek lényege, hogy a bank csak akkor utaljon, mikor már minden feltétel teljesült. A banki szerződés tartalmazza a folyósítás feltételeit is, ehhez minden banknál igazolni kell, hogy a fedezetül szolgáló ingatlanra van lakásbiztosítás és az engedélyeztetve lett a bankra. Igazolni kell, hogy a bank jelzálogának bejegyzéséhez szükséges kérelem megérkezett-e a földhivatalhoz, és ez a kérelem szerepeljen a tulajdoni lapon. Igazolni kell a banki szerződések közokiratba történő foglalását, valamint a folyósítási jutalék/hitel kihelyezési díja megfizetése megtörtént. Ezek a legáltalánosabb feltételek, amik minden banknál, minden ügylettípusnál megtalálhatóak a folyósítási feltételek között, ám előfordulhat, hogy az itt felsorolt teendők és igazolandó dokumentumok listája sokkal hosszabb és összetettebb, amiért ennek a szakasznak az időigénye talán a legváltozóbb.

A folyósítási feltételek hiánytalan teljesítését követően megtörténik a hitel folyósítása. Némelyik banknál szerepel egy olyan szakasz is, hogy kifizetés. A kettő között az a különbség, hogy a folyósítás során a bank átutalja a hitel összegét a bankszámlára, de ezt az összeget zárolja, majd a saját bankszámláról utalja tovább az eladó részére, felszámolva az utalás díját (Kivéve a szabad felhasználású hiteleknel és az építési hiteleknel, itt minden marad a saját bankszámlán). Ezt a szakaszt bevezető bankok továbbfejlesztették a folyamatnak ezt a részét, hogy amint az általuk megszabott folyósítási feltételek teljesítésre kerülnek, átutalják a zárolt hitelösszeget, majd csak akkor oldják fel, ha a kifizetési feltételek teljesültek. *(Forrás: http://www.okoshitel.hu/Okoshitel_hitelkozvetites/A_hitelszerzodes_megkotesenek_folyamata.html, letöltés dátuma: 2020. április 26.)*

8. Törlesztés

A bank teljesítette a ráeső részét, az ügyfél rendelkezésére bocsátotta az igényelt hitelösszeget. Eljött az idő, hogy az ügyfél teljesítse a szerződésbe foglaltak rá eső kötelezettségeit, a havi törlesztő részlet megfizetését. Az adósnak a megállapodás szerinti időpontokban a bank részére kell bocsátania a szerződésben szereplő havi törlesztő részletet.

Az adósoknak lehetőségük van arra szinte már az össze pénzügyintézetnél, hogy a megfelelő kikötések mellett a futamidő lejárta előtt törlesszék a hitelüket. Az előtörlesztésnek két típusa

van:

- Bejelentéshez kötött előtörlesztés,
- Rendkívüli előtörlesztés.

A bejelentéshez kötött előtörlesztésnek egy előre meghatározott díja van, amit a bank határoz meg. Az ügyfélnek az előtörlesztési szándékát írásban kell benyújtani. Amennyiben nem a teljes összeget fizeti vissza, úgy módjában áll a futamidő csökkentését kérni változatlan törlesztő részlet fizetésével, vagy a törlesztő részlet csökkentését változó futamidő mellett.

A rendkívüli előtörlesztés esetében a visszafizetésre nem vonatkozik előzetes kötelezettség. A rendkívüli előtörlesztés bármikor lehetséges, előtörlesztési díj nem kerül felszámításra. Rendkívüli előtörlesztésnek számít:

- Hitelszerződéshez kapcsolódó életbiztosításból származó kifizetés,
- Az adott bankra engedményezett egyéb hitelfedezeti életbiztosításból eredő kifizetés,
- Utóbb született gyermek utáni támogatásból történő kifizetés. *(Forrás: <https://hitelnet.hu/jelzaloghitel/az-elotorlesztes-tipusai/>, letöltés dátuma 2020. április 26.)*

9. Monitoring

A hitel törlesztésének futamideje alatt jelentős változások történhetnek az ügyfél gazdasági és vagyoni helyzetében, ami befolyással lehet a törlesztési képességeire, mint például a válás (adóstárs-kiengedés), munkahelyi leépítés, elhalálozás, fedezetcsere stb. A bank feladata, hogy a megtérülést veszélyeztető változásokat minél előbb észlelje és fellépjen a probléma kezelése érdekében, a banknak ezt a tevékenységét hívjuk monitoringnak.

A szerződés létrejöttétől a teljes törlesztésig a bank figyelemmel kíséri adósa gazdálkodását, mindenekelőtt ellenőrzi a hitel rendeltetésszerű felhasználását. Többnyire a monitoring tevékenységhez tartozik a kockázati céltartalék megállapításához szükséges minősítés, melyet havonta/negyedévente el kell végezni. *(Forrás: Dr. Gyulai L. – A kis- és középvállalkozások üzleti finanszírozása, 2013)*

9.1. A monitoring teljes folyamata

- Tőke és kamatfizetés figyelése,
- Az ügyfél pénzügyi helyzetének figyelése,
- Hitel feltétel figyelése:
 - Minimális működő tőke,
 - Minimális likviditási arány,

- Maximális tőke áttétel (eladósodottságot mutatja),
- Hitel fedezetével a fedezetarány mértékét,
- Készlet forgási sebessége,
- Fedezet figyelése:
 - Létezik-e még a fedezet,
 - Mekkora a fedezet értéke,
 - Ellenőrzés,
 - Likviditás (fedezet),
- Kölcsön felhasználásának figyelése. *(Forrás: Dr. Gyulai L. – A kis- és középvállalkozások üzleti finanszírozása, 2013)*

9.1. Monitoring eredményei

Az éves monitoring eredménye lehet az adóminősítési kategória megváltozása, ilyenkor újra kell készíteni az adóminősítést. A kockázatvállalás minősítés kategóriájának változása esetén az ügyfél fizetőképessége változik, ezzel együtt a hitel visszafizetése is, ennek eredményeképp újra kell készíteni a kockázatvállalás minősítését. Az ügyfél limit változása esetén az ügyféllel szembeni kockázatvállalás változik, így új limitet kell megállapítani, fedezet változás esetén pótfedezetet kérhetnek be. A legszerencsésebb eset, ha az ügyfél pozíciójában nem történik változás az előző időszakhoz képest. *(Forrás: https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_d2_1080_1082_smeuzletifin/5_4_4_a_hitelmonitoring_Z1HToDuCpaNS0ob7.html, letöltés időpontja 2020. április26.)*

10. A hitel lezárása

A hitel lezárása többféleképpen történhet, de a legkedvezőbb, ha az ügyfél a törlesztési tervnek megfelelően fizeti vissza a banknak a teljes tőkét és a kamatokat. Kedvezőtlenebb eshetőség az, ha az ügyfél nem tudja az előírt ütemezésnek megfelelően törleszteni hitelét, ebben az esetben lehetőség van a hitel átstrukturálására, a törlesztések és kamatfizetések újraütemezésére. Amennyiben nincs lehetőség a gondok megoldására, megkezdődik a hitel behajtása. Minden ügy egyedi elbírálásban részesül, a 4. számú ábra egy általános folyamatot mutat be a banki határidőkről. *(Forrás: Kovács L. – Marsi E.: Bankmenedzsment - Banküzemtan, 2018)*

A késedelem első 90 napja a behajtási szakasz, ekkor az intézmények kapcsolatba lépnek az ügyféllel telefonon, levélben vagy SMS-ben, abból a célból, hogy információt szerezzenek a késedelem okáról. Érdemes mihamarabb reagálni a kapcsolatfelvételre, ugyanis segítséget,

megoldást csak ezt követően tudnak nyújtani.

4. számú ábra: A banki folyamat nem fizetés esetén

BEHAJTÁSI SZAKASZ	1-89. nap - kapcsolatfelvétel az adóssal (fizetési felszólítás, sms, telefonos megkeresés) - áthidaló megoldások
KÖVETELÉSI SZAKASZ	90-180. nap - a követelés átadása követeléskezelőnek (cégcsoporton belül vagy azon kívül) - áthidaló megoldások
A SZERZŐDÉS FELMONDÁSA - VÉGREHAJTÁSI SZAKASZ	ált. 180 nap elteltét követően - a szerződés felmondása, a követelés értékesítése - a bírósági végrehajtáson kívüli vagy belüli eljárások

Forrás: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/hitel-lizing/fizetesi-nehezsegek/a-fizetes-elmaradasanak-kovetkezmenyei>, letöltés dátuma: 2020. május 03.

A tartozás a következő költségekkel növekedhet, jellemzően az adósnak kell megfizetnie:

- Késedelmi felszólítás díja, személyes felkeresés díja,
- Követeléskezeléssel megbízott vállalkozások munkadíjai,
- Behajtás jutaléka,
- Végrehajtás előlege,
- Felmondás esetén közjegyzői okirat díja,
- Ügyvédi munkadíj, költségátalány,
- Közjegyző által kiadott hiteles kiadmányok díja,
- Szakértői díj,
- Végrehajtási jog bejegyzésének költsége,
- Fizetési meghagyás illetéke,
- Végrehajtás kérelmének díja, végrehajtás foganatosításának költségei.

Amennyiben az értesítések, egyeztetések nem vezettek eredményhez és a következő 90 napon keresztül szintén nem érkezik törlesztés, a hitelnyújtó intézmények gyakran bíznak meg követeléskezelő társaságot. A követeléskezelés történhet a hitelt nyújtó pénzügyi intézmény által és megbízott követeléskezelő útján is. Általában még ebben a szakaszban is van lehetőség

fizetékönnyítő megoldásokat igénybe venni, mint a részletfizetés vagy a futamidő meghosszabbítása, tehát célszerű ebben a szakaszban is együttműködni, hogy elkerülhető legyen a hitelszerződés felmondása a hitelező által.

Amennyiben a végrehajtási fázisba jut a hitel tartozása, a hitelintézet listát készít a tartozásokról. Miután a pénzügyi intézmény felmondta a szerződést, elindul a végrehajtás fázis, a szerződés felmondásáról megküldik az értesítést a fogyasztónak, kezesnek és zálogkötelezettnek. A végrehajtás általában kiterjed az adós vagyona, jövedelmére, ingóságaira és ingatlanaira. Árverés útján értékesíthetők a fedezetként szolgáló vagyontárgyak, ingatlanok esetében az adósok és készfizető kezesek ingatlanjai is elárverezhetők a tartozás megtérülése érdekében. Sikeres árverést követően az ingatlant kiürített állapotban át kell adni. (Forrás: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/hitel-lizing/fizetesi-nehezsegek/a-fizetes-elmaradasanak-kovetkezmenyei>, letöltés időpontja: 2020. május 03.)

11. Scoring rendszer

A banki folyamatok az elmúlt évtizedekben rendkívüli módon fejlődésnek indultak, megjelentek a banki döntések egységesítésére és a kockázatok jobb kezelésére szolgáló adósminősítő (rating és scoring) rendszerek, melyek lényege, hogy a bank csak azoknak nyújtson hitelt, akik biztosan visszafizetik az adott kölcsönt. Ez a hitelpiacok hatékonyabb működését eredményezi, mivel a hitelezők számára pontosabb képet mutat a visszafizetési kockázatokról. Egy bankon belül ez a rendszer nyilvántartja az ügyfeleknek nyújtott hiteleket és azok jellemzőit, valamint tartalmaz egy statisztikai mintát, ami segítséget nyújt a bankoknak az ügyfelek osztályozásában. A rendszer célja kettős, egyrészt maximalizálni kell a hitelkihelyezésből származó árbevételt, másrészt minél kockázatmentesebben legyen kialakítva a lakossági portfólió.

A scoring rendszer régebben két alapvető kérdésre segített választ adni, hogy kapjon-e egyáltalán hitelt a kérelmező, és ha igen, milyen feltételek mellett. A mostani fejlett rendszer azonban már nem csak az odaítélés előtt minősíti az ügyleteket, hanem a teljes időtartam alatt véleményezi azt. Ez akkor fontos, ha valamilyen probléma adódik az ügylettel, meghatározza, hogy a hitelintézet milyen stratégiát kövessen.

Egy jó credit scoring rendszer egy intelligens döntéshozatalra képes tudásbázis-alapú rendszer, mely képes meg is indokolni döntéseit. (Forrás: Madar L.: *Scoring rendszerek hatásai a gazdasági tőkeszámítás során alkalmazott portfóliómodellek eredményeire*, 2014)

12. Banki intézkedések a koronavírus-járvány miatt

A kormány törlesztési moratórium kapcsán meghozott döntései kulcsfontosságúak, ugyanis fontos, hogy a jelenlegi helyzetben a fizetőképesség nehézségei ne eredményezzenek tartós gazdasági problémákat. A hosszú lejáratú banki hitelek törlesztési moratóriuma több mint 33 ezer vállalkozást érint, ezt a számot pedig növeli a rövidlejáratú banki hitelekre is kiterjedő moratórium. A jegybank a Növekedési Hitelprogram (NHP) keretében folyósított hiteleknél is törlesztési moratóriumot hirdetett, és lehetővé tette a bankok számára, hogy az NHP-s hiteleket átstrukturálják, a visszafizetés ütemezését pedig átalakítsák. *(Forrás: <https://www.mnb.hu/koronavirus#vallalati>, letöltés dátuma: 2020. május 4.)*

A magánszemélyek hitelhez jutási lehetősége nagyon megváltozott az elmúlt időszakban, szinte alig van lehetőség hitelhez jutni azoknak a személyeknek is, akiknek a járvány előtti időszakban kérdés nélkül adtak volna kölcsönt a bankok.

Személyi kölcsönök esetében maximum 5,9%-os THM és a korábban felvett hitelek törlesztésének felfüggesztése az év végéig – az MNB ezt a két intézkedést kezdeményezte a kialakult helyzet javításának érdekében.

A bankoknak a hitelnújtás előtt törvényi kötelessége megvizsgálni, hogy a hitelfelvevő képes lesz-e törleszteni a felvenni kívánt kölcsönt. A koronavírus által okozott gazdasági válság miatt jelentősen lecsökkent a lakosság nagy részének a visszafizetésre vonatkozó képessége, több százezren veszíthetik el állásukat, vagy lényegesen lecsökkenhet havi keresetük. A helyzetre való tekintettel a bankok a következő intézkedésekhez folyamodtak:

- A veszélyeztetett ágazatokban dolgozók számára mérsékeltek a felvehető hitelösszeget, vagy teljesen megszüntették azt,
- Külföldön dolgozók és határozott idejű munkaszerződéssel rendelkezők hitelkérelmének pozitív elbírálása alacsony,
- Kizárólag osztalékként megkeresett jövedelemmel rendelkezők hitelkérelmének esélyei kedvezőtlenek,
- A bankok megemelték a minimálisan elvárt havi jövedelmek összegét,
- Ingatlanvásárlás esetén a bank által folyósítható összeg jelentősen lecsökkent.

A hiteligénylőknek lényegesen komolyabb kihívást jelent majd megtalálni azt a bankot, amelyik számára optimális hitelt nyújt, az viszont elkerülhetetlen, hogy a hitelminősítéskor a megszokottnál sokkal lassabb és szigorúbb folyamat elé néznek az ügyfelek. *(Forrás: https://index.hu/gazdasag/2020/04/04/hitelfelvetel_a_virusvalsag_koronavirus/, letöltés dátuma: 2020.május 04.)*

13. Összegzés

Manapság kevés olyan ember van, aki hitel nélkül meg tudna vásárolni egy autót vagy egy ingatlant, a hitel igénylésekor pedig meg kell felelni a bank által állított követelményeknek. Ez csak akkor működhet, ha tisztában is vagyunk azzal, mik a feltételek, mikre kell elsősorban figyelniük hitelfelvétel során.

Az első és legfontosabb lépés hitelfelvétel előtt, hogy számbavételezzük a bevételeinket és a kiadásainkat, hogy tisztában legyünk azzal, mekkora összeget tudunk törleszteni havonta. Itt érdemes kalkulálni a nem várt jövőbeni események költségeivel. Ezek után érdemes összehasonlítani a különböző bankok ajánlatait, mivel lehet, hogy első pillantásra közel azonos feltételeket kínálnak, ám a havi törlesztőrészletekben ez több ezer forintos eltérést jelent, ami hosszútávon több tízezer forinttal növeli költségeinket. Fontos tisztában lenni a szerződés általános és egyedi feltételeivel, határidőkkel és azok nem betartásának esetleges következményeivel. A hiteligényléshez szükséges hivatalos dokumentumok beszerzése nem minden esetben sikerülhet egyik napról a másikra, ezért érdemes tájékozódni és minél hamarabb begyűjteni azokat, ezzel gyorsítva a hitelezési folyamatot.

Dolgozatomban átfogóan és röviden ismertettem a hitel típusait és azok jellemzőit, megvizsgáltam a hitelezési folyamatot lépésről lépésre a hiteligeny benyújtásának gondolatától a vállalt kötelezettség számonkéréséig, milyen elvárásoknak kell megfelelnünk a hitelhez jutáshoz és milyen teendőket vannak maguk után az egyes szakaszok.

Minden bank számára a hitelezés az egyik legfontosabb tevékenység, ez járul hozzá legnagyobb mértékben a profithoz. A koronavírus-járvány okozta nehéz helyzetre reagálva a kormány olyan intézkedéseket hozott, ami nagymértékben érinti a bankok hitelezési folyamatát. Ez leginkább abban érezteti hatását, hogy szigorúbb feltételekkel hiteleznek, magasabb lett a minimálisan elvárt jövedelem és kevesebb jövedelemtípust fogadnak el. Ám ezek a változtatások csupán ideiglenesek, melyek az aktuális helyzethez igazodnak.

Véleményem szerint a hitelfelvétel eléggé mindennapos dologgá vált a mai világban, ugyanis az ingatlan árak egekbe szökése miatt egy pályakezdő fiatalnak nincs esélye saját lakás vásárlására anélkül, hogy ne folyamodna hiteligenyléshez. Egy nagyobb összegű kölcsön felvétele esetén az ügyfél hosszú évekre elkötelezi magát, ennek hátrányát a bizonytalan jövőben és váratlan helyzetekben látom, ugyanis bármikor történhetnek olyan események, amelyek nagymértékben kihatnak az ügyfél fizetőképességére.

A dolgozatom célját elértem, hosszas keresgélések és kutatások után elegendő információt és adatot gyűjtöttem ahhoz, hogy kellően átlássam egy banki hitelezési folyamat működését.

14. Irodalomjegyzék

14.1. Nyomtatott források

Kovács, L. – Marsi, E. (szerk.): Bankmenedzsment – Banküzemtan (Magyar Bankszövetség, 2018)

Madar L.: Scoring rendszerek hatásai a gazdasági tőkeszámítás során alkalmazott portfóliómodellek eredményeire (2014)

Dr. Gyulai L.: A kis- és középvállalkozások üzleti finanszírozása (2013)

14.2. Internetes források

Magyar Bankszövetség honlapja, letöltve: 2020. március 20.

Hozzáférés: <http://www.bankszovetseg.hu/fogalomtar/a.cshtml?lang=hun>

European Central Bank honlapja, letöltve: 2020. április 08.

Hozzáférés: <https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me/html/collateral.hu.html>

Takarékbank Zrt honlapja, letöltve: 2020. április 08.

Hozzáférés: <https://takarekbank.hu/uzleti-ugyfelek/b3-vallalkozoi-rulirozo-hitel#>

Hitelválasztó.hu honlapja, letöltve: 2020. április 08.

Hozzáférés: <https://hitelvalaszto.hu/blog/hitel/fix-vagy-valtozo-kamatozasu-hitel-melyik-miert-jobb>

Olcsóhitelek.com honlapja, letöltve: 2020. április 08.

Hozzáférés: <http://www.olcsohitelek.com/index.php?tart=hitelszereploi>

Bank360.hu honlapja, letöltve 2020. április 24.

Hozzáférés: <https://bank360.hu/blog/szemelyi-kolcson-igenyles-feltetelei>

Money.hu honlapja, letöltve 2020. április 25.

Hozzáférés: <https://www.money.hu/cikkek/25-khr-vagy-bar-lista>

Magyar Nemzeti Bank honlapja, letöltve: 2020. április 25.

Hozzáférés: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/hitel-lizing/hitelfelvetel/hasznos-tanacsok-hitelfelvetel-elott>

Financer.com honlapja, letöltve 2020. április 25.

Hozzáférés: <https://financer.com/hu/hitelek/khr-lista/>

Hitelnet honlapja, letöltve 2020. április 25.

Hozzáférés: <https://hitelnet.hu/hitelbiralat/>

Timetoast honlapja, letöltés dátuma: 2020. április 26.

Hozzáférés: <https://www.timetoast.com/timelines/banki-hitelezes-1aab30f6-51a6-436d-8ebd-9f781ace2e00>

OkosHitel honlapja, letöltés dátuma: 2020. április 26.

Hozzáférés: http://www.okoshitel.hu/Okoshitel_hitelkozvetites/A_hitelszerzodes_meg_kotesenek_folyamata.html://www.timetoast.com/timelines/banki-hitelezes-1aab30f6-51a6-436d-8ebd-9f781ace2e00

Hitelnet honlapja, letöltés dátuma: 2020. április 26.

Hozzáférés: <https://hitelnet.hu/jelzaloghitel/az-elotorlesztes-tipusai/>

MNB honlapja, letöltés dátuma: 2020. május 3.

Hozzáférés: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/hitel-lizing/fizetesi-nehezsegek/afizetes-elmaradasanak-kovetkezmenyei>

MNB honlapja, letöltés dátuma: 2020. május 4.

Hozzáférés: <https://www.mnb.hu/koronavirus#vallalati>

Index honlapja, letöltés dátuma: 2020. május 4.

Hozzáférés: https://index.hu/gazdasag/2020/04/04/hitelfelvetel_a_virusvalsag_koronavirus/

15. Ábrajegyzék

1. számú ábra: Az adós főbb kockázatai, letöltés dátuma: 2020. április 10.

Hozzáférés: Saját szerkesztés, Magyar Bankszövetség adatai alapján
<http://www.bankszovetseg.hu/fogalomtar/a.cshtml?lang=hun>,

2. számú ábra: A hitelfajták felhasználásuk szerint, letöltés dátuma: 2020. április 11.

Hozzáférés: <https://slideplayer.hu/slide/2967146/>

3. számú ábra: Fogyasztási célú hitelek, letöltés dátuma: 2020. április 25.

Hozzáférés: Saját szerkesztés, MNB adatai alapján
https://www.mnb.hu/archivum/Felugyelet/root/fooldal/fogyasztoknak/hitelek/hiteltipusok/fogyasztasi_hitelek

4. számú ábra: Általános hitelezési folyamat, letöltés dátuma: 2020. április 26.

Hozzáférés: Kovács L. – Marsi E.: Bankmenedzsment – Banküzemtan, 2018

5. számú ábra: A banki folyamat nem fizetés esetén

Hozzáférés: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/hitel-lizing/fizetesi-nehezsegek/afizetes-elmaradasanak-kovetkezmenyei>, letöltés dátuma: 2020. május 03.